

Odabrane pjesme Michaela Daniela

Predgovor

Na informatičkoj autocesti tjednima sam neprestance putovao bezglavom i pogubnom brzinom u nesvakidašnjoj potjeri za vlasnikom autorskih prava poezije koje me osvojila na prvi stih. Browsajući web siteovima proizvođača skejterske opreme iz čisto drugih, osobnih razloga, igrom slučaja naletio sam na odjel tzv. skejterske poezije.

Sve je započelo na www.fakie.com gdje sam pod naslovom *A Tribute to Michael Daniels* imao priliku pročitati nekoliko pjesama istoimenog autora. Izravnim linkom prebacio sam se na www.michaeldaniels.com gdje sam bez puno dvoumljenja dao broj svoje kreditne kartice kako bi za simboličan iznos od jednog US dolara dobio pristup i ostalim pjesmama ovog mladog američkog pjesnika.

Budući da nisam književni kritičar, a mama me naučila da ako već nemam nešto lijepo za kazati o drugima bolje mi je držati jezik za zubima i ne reći ništa, prepustio bih poeziji Michaela Daniela da govori sama za sebe. Ipak, ne mogu izdržati a da baš ništa ne kažem o svojoj osjetilnoj percepciji i doživljaju kojeg je u meni ostavio 18-godišnji rođeni Newyorčanin, ludi zaljubljenik u skejtanje i sve što ima veze s time, pravo dijete ulica na kojima je izborio ime za sebe.

A taj je doživljaj bio dubok i uistinu proživljen. U koktel sjete, tuge, gladi, želje i ljubavi prema životu Daniels je dodao finu primjesu Rimbaudovskog, Shakespearejanskog i Carrollovskog (Jim Carroll slavni je američki rock glazbenik i pjesnik, op.a.), začinovši svoju poeziju upravo toliko dostatno da iskaže cijenjene svojim uzorima i velikanima njihova vremena a istodobno joj omogućivši da zadrži osebnost, individualnost i prepoznatljivost.

Danielsova poezija je prepuna slika i simbolike; za neke će možda biti premračna ili čak i brutalna, no nikako ne bi trebalo smetnuti s uma okvir i traumatske prilike u kojima je nastajala. (Primjerice, višegodišnje zlostavljanje i ucjene od strane nejkova poočima, neuspjela veza s djevojkom, smrt majke.) U tom kontekstu i imajući pred očima takvu sliku odrastanja jednog, po prirodi inače vedrog, dobroćudnog i dobrodušnog mladića, Michaelova poezija je upravo onakva kakva je jedino i mogla biti: sirova, okrutna, mračna, ulična. (*Srce, Kradljivac snova, Smrt može plesati, Oslobođenje, Preobražaj.*)

Nasuprot ovoj nalazi se pak jedna druga vrsta poezije: nježna, blaga, osjećajna, nostalgična, sanjarska, ispunjena nepresušivim izvorom ljubavi prema svojoj majci, prijateljima, životu općenito a ponajviše prema – skejtanju (*Ljetna simfonija, Nedovršena pjesma, Kakofonija riječi, Odlazak, Haiku*; neke pjesme nazvane su čak i po proizvođačima skejterske opreme!).

Između tih dviju krajnosti smjestilo se i nekoliko pjesama ljubavne (ali ne patetične) tematike: (*Razglednica, Nema te, Providnost, Proljeće, Krvava rijeka*) i vrlo neobična trilogija inspirirana “ovisnošću” mladih u Americi (pa i šire) osvježavajućim napicima, čiji proizvođač dovoljno dobro posluje tako da ne držim potrebnim i shodnim ovdje spominjati o kome je konkretno riječ.

Kako bi se jednom riječju mogla objediniti i sažeti Danielsova poezija? Avangarda? Ekstravagancija? Alternativa? Underground? Osobno se ne bih mogao odlučiti isključivo za

jedan od ovih termina, dok bih s druge strane rekao da je ona sve to. Možda se baš zbog toga svi pokušaji kategoriziranja Michaela Danielsa u okvire prepoznatljivoga a u svrhu lakšeg prihvaćanja, shvaćanja i poistovjećivanja s istim mogu naći diljem skejterskih web stranica koje sadrže barem jednu od Michaelovih pjesama kao *A Tribute to Michael Daniels*, a napose kada je riječ o Michael Daniels Official Web Site čiji su tvorci Michaelovi najbliži prijatelji, dokazani izuzetni skejteri i kvalitetni mladi ljudi – Alien i Victor.

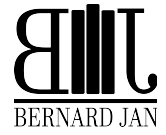
Ovoj dvojici dugujem posebnu zahvalnost (uz još ponešto) što nisu bili previše sumnjičavi pa su se ljubazno odazvali na moj poziv u pomoć i povezali me s Michaelovom sestrom Rebeccom Daniels. Uz gotovo nikakvu financijsku naknadu, nakon nekoliko razmijenjenih e-mail poruka nositeljica prava na Michaelove pjesme dopustila mi je da dio stvaralaštva njezina brata približim i hrvatskom čitateljstvu. Prema vlastitom odabiru i vođen unutarnjim (i nadam se nepogrešivom) predosjećaju, odabrao sam pedesetak Michaelovih pjesama te uz Rebeccinu reviziju i blagoslov dobio priliku da zbirku odabranih pjesama Michaela Danielsa pod nazivom *Razglednice s one stranu stvarnosti* predstavim ovdašnjim ljubiteljima poezije.

A za one koji bi željeli bolje upoznati Michaela Danielsa osim šturog životopisa na ovim stranicama, toplo preporučam da potraže roman *Okrutno ljeto*. To je priča o Michaelu Danielsu i njegovim prijateljima, ispričana ustima dvojice aktera – Victora i Aliena i zapisana diktafonom i tipkovnicom autora ovog predgovora.

U sjećanje na Michaela Danielsa

(1980 – 1998)

RAZGLEDNICE S ONE STRANE STVARNOSTI

Bernard Jan

Misli mi posreću pod
težinom noći.
Breme je teško i zamorno.
Odmor ne dolazi.
Iskre iluzija i
svijet nemirnih misli.
Mećave snijegom nošenih tuga.
Let vrabaca
u pomahnitalim jatima.
Koja dolaze i odlaze.
U noć.
U predaju.
U zaborav.
U tamne magle vječnosti.
Ugledao sam Smrt na svojem prozoru.
Bila je siva.
I pri tom je plesala . . .

sMRT MOŽE PLESATI

The East River je proplakao
i razlio svoju tugu plićacima
New Manhattana

Lelujajući alge na sidrima usnulih giganta
I hrđom nagrizzajući čelik njihova korita
Tražeći me

Znajući da uskoro neću biti tu

Još malo . . . samo malo
A onda će nestati moje tijelo s ovih obala
Što bude se jutrima bez budućnosti
I liježu noćima bez kajanja i spokoja

Još malo i odlazim bez traga

U SoHou ostaje ležati par iznošenih
Droorsica
I odbačene uspomene na koje se
baš nitko nije osvrnuo

tHE eAST rIVER JE PROPLAKAO

Jednom sam vjerovao u Tebe
i život mi nije bio farsa
Jednom dok sam smiren spavao
na prsima majke što su me dojila

Sada, sada više ne znam što znači
biti spokojan, niti pokušavam razumjeti
uzvišene ciljeve za koje su me učili
da bih ih trebao poštovati

Stoga uzimam zalet i bježim od svega
Brzam daleko od očiju i tuđih pogleda
Željan da budem drukčiji
Željan da budem svoj
Poput tetovaže križa što nosim je na nozi
željan da budem

iNDEPENDENT